

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування вищого навчального закладу)

Економічний факультет
(назва інституту / факультету)

Кафедра обліку, аналізу і аудиту
(назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

декан економічного факультету

Р.І.Грешко
2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

«МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ»

(назва навчальної дисципліни)

вибіркова

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»

(назва програми)

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

(вказати: код, назва)

Галузь знань 07 «Управління і адміністрування»

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Економічний факультет

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародні стандарти фінансової звітності» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління і адміністрування» (останні зміни затверджені рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від 29.05.2023 р. протокол Вченої ради №5, введено в дію наказом №225 від 30.05.2023 р.)

Розробник: Танасієва Марина Миколаївна, асистент кафедри обліку, аналізу і аудиту, к.е.н., доцент

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Викладач: Танасієва Марина Миколаївна, асистент кафедри обліку, аналізу і аудиту, к.е.н., доцент

(П.І.Б. викладача, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Погоджено з гарантом ОП Ірина НИКИФОРАК

(підпис)

(ім'я, прізвище)

Затверджено на засіданні кафедри обліку, аналізу і аудиту

Протокол № 1 від « 26 » серпня 2025 року

Завідувач кафедри Тетяна КОВАЛЬЧУК

(підпис)

(ім'я, прізвище)

Схвалено методичною радою економічного факультету

Протокол № 1 від « 27 » серпня 2025 року

Голова методичної ради економічного факультету

(підпис)

Ірина НИКИФОРАК
(ім'я, прізвище)

1. Мета навчальної дисципліни «МСФЗ»: оволодіння теоретичними знаннями та набуття практичних навичок з концептуальних засад та організаційно-методичних основ функціонування системи контролінгу на підприємстві для формування всебічного якісного інформаційного забезпечення у галузі управління та адміністрування.

2. Результати навчання:

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» (освітня програма «Облік і оподаткування») вивчення дисципліни «МСФЗ» сприяє формуванню таких компетентностей і програмних результатів навчання:

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК05. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК07. Здатність бути критичним та самокритичним.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

Фахові компетентності:

СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недотримання управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.

СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Очікувані програмні результати навчання:

ПР2. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР3. Визначити сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР4. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття рішень.

ПР5. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР6. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР8. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.

ПР11. Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності.

ПР13. Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування.

ПР14. Вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії.

ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

ПР16. Володіти та застосовувати знання державної та іноземної мови для формування ділових паперів і спілкування у професійній діяльності.

ПР18. Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР22. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПР23. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

Опис навчальної дисципліни

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	3	VI	4	120	30	30	–	–	60	–	Залік
Заочна	3	VI	4	120	6	6	–	–	108	–	Залік

Структура змісту навчальної дисципліни «МСФЗ»

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі						
		л	п	ла б	інд	с.р.		л	п	ла б	ін д	с. р.		
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Змістовий модуль 1. Основні принципи, структура та подання МСФЗ														

Тема 1. Міжнародні стандарти фінансової звітності, їх розробка та впровадження.	12	2	2	–	–	8	10	2	–	–	–	8
Тема 2. Основні форми фінансової звітності за МСФЗ.	12	2	4	–	–	6	10	2	–	–	–	8
Тема 3. Подання фінансової звітності.	12	4	2	–	–	6	12	–	2	–	–	10
Тема 4. Облік довгострокових активів за МСФЗ.	14	4	4	–	–	6	12	–	–	–	–	12
Тема 5. Облік поточних активів за МСФЗ.	14	4	4	–	–	6	12	–	–	–	–	12
Разом за змістовим модулем 1	64	16	16	–	–	32	56	4	2	-	-	50
Змістовий модуль 2. Підготовка та визначення основних елементів фінансових звітів згідно міжнародних стандартів												
Тема 6. Забезпечення, непередбачені зобов'язання і активи, виплати працівникам та програми пенсійного забезпечення.	12	2	2	–	–	8	15	1	2	–	–	12
Тема 7. Фінансові інструменти та платіж на основі акцій.	16	4	4	–	–	8	13	1	–	–	–	12
Тема 8. Облік доходів, витрат і податку на прибуток.	14	4	4	–	–	6	16	–	2	–	–	14
Тема 9. Зв'язані сторони і консолідована звітність.	14	4	4	–	–	6	16	–	–	–	–	16
Разом за змістовим модулем 2	66	14	14	–	–	28	60	2	4	–	–	54
Усього годин	120	30	30	–	–	60	120	6	6	–	–	104

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1	Міжнародні стандарти фінансової звітності, їх розробка та впровадження. 1. Сутність, значення МСФЗ та сфери їх використання. 2. Організація діяльності Ради МСБО. 3. Розробка, прийняття і застосування МСБО. 4. Тлумачення МСБО та питання, що їх розкривають. 5. Структура Концептуальної основи МСФЗ.
2	Основні форми фінансової звітності за МСФЗ. 1. Призначення і склад фінансової звітності. 2. Звіт про фінансовий стан (Баланс). 3. Звіт про прибутки та збитки. 4. Звіт про рух грошових коштів. Звіт про зміни у власному капіталі.
3	Подання фінансової звітності. 1. Примітки до фінансових звітів. 2. Облікові політики, зміни облікових оцінок і виправлення помилок за МСФЗ. 3. Проміжна фінансова звітність. 4. Події після дати балансу. 5. Процедури переходу складання фінансової звітності з національних стандартів на міжнародні.
4	Облік довгострокових активів за МСФЗ. 1. Визнання та оцінка основних засобів за МСБО 16 «Основні засоби».

	<p>2. Амортизація основних засобів. Методи нарахування амортизації.</p> <p>3. Розкриття інформації про основні засоби у фінансовій звітності.</p> <p>4. Визнання та оцінка нематеріальних активів за МСБО 38 «Нематеріальні активи».</p> <p>5. Розкриття інформації про нематеріальні активи у фінансовій звітності.</p> <p>6. Особливості визнання та оцінки інвестиційної нерухомості.</p>
5	<p>Облік поточних активів за МСФЗ.</p> <p>1. Облік запасів: визнання, первісна оцінка та методи визначення собівартості. (МСБО 2).</p> <p>2. Розкриття інформації про запаси у фінансовій звітності.</p> <p>3. Облік грошових коштів.</p> <p>4. Облік дебіторської заборгованості: визнання, класифікація та оцінка.</p> <p>5. Визнання, оцінка, подання та розкриття фінансових активів.</p>
6	<p>Забезпечення, непередбачені зобов'язання і активи, виплати працівникам та програми пенсійного забезпечення.</p> <p>1. Облік забезпечень, умовних зобов'язань і умовних активів (МСБО 37).</p> <p>2. Розкриття інформації про резерви, умовні зобов'язання та умовні активи у фінансових звітах.</p> <p>3. Сутність та порядок відображення у фінансових звітах інформації про виплати працівникам.</p> <p>4. Короткострокові та довгострокові виплати працівникам.</p> <p>5. Облік і звітність програм пенсійного забезпечення.</p>
7	<p>Фінансові інструменти та платіж на основі акцій.</p> <p>1. Методологічні основи фінансових інструментів. Класифікація фінансових інструментів.</p> <p>2. Розкриття інформації щодо фінансових інструментів (кредитний ризик, ринковий ризик, ризик ліквідності, справедлива вартість).</p> <p>3. Облік платежу на основі акцій.</p> <p>4. Розкриття інформації про платіж на основі акцій у фінансових звітах.</p>
8	<p>Облік доходів, витрат і податку на прибуток.</p> <p>1. Порядок визнання доходів підприємства згідно з МСФЗ.</p> <p>2. Облік державних грантів. Розкриття інформації у фінансових звітах.</p> <p>3. Облік доходів за будівельним контрактом.</p> <p>4. Облік витрат за будівельним контрактом. Розкриття інформації у фінансових звітах.</p> <p>5. Визнання, оцінка і відображення в обліку підприємств витрат діяльності за МСФЗ.</p> <p>6. Облік витрат на позики (МСБО 23). Розкриття інформації у фінансових звітах.</p> <p>7. Облік податку на прибуток. Відстрочені податкові зобов'язання та податкові активи. Розкриття інформації у фінансових звітах.</p>
9	<p>Зв'язані сторони і консолідована звітність.</p> <p>1. Сутність об'єднання бізнесу.</p> <p>2. Основні принципи консолідації. Консолідована фінансова звітність.</p> <p>3. Інвестиції в асоційовані підприємства згідно МСБО 28.</p> <p>4. Суть і види спільної діяльності (МСБО 31).</p> <p>5. Розкриття інформації про зв'язані сторони.</p>

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми (питання / завдання)
1	<p>Тема. Розробка та впровадження Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку</p> <p>Завдання: знати мету та переваги застосування МСФЗ, розуміти сутність та структуру концептуальної основи бухгалтерського обліку, якісні характеристики фінансової</p>

	звітності, організації, які займаються розробкою МСФЗ, розуміти суть, значення та сферу застосування МСФЗ.
2	Тема. Форми фінансової звітності, їхня характеристика Завдання: знати призначення та склад фінансової звітності, розрізняти елементи балансу, вміти здійснювати їх оцінку та визнання, вміти складати форми фінансової звітності відповідно до вимог МСБО 1 «Подання фінансової звітності».
3	Тема. Складання та подання фінансової звітності Завдання: знати призначення, вимоги подання та алгоритм формування приміток до фінансової звітності, розрізняти застосування облікових політик згідно з МСБО 8, розуміти умови зміни облікової політики та зміни в обліковій оцінці, вирізняти події після дати балансу за МСБО 10, розуміти методи трансформації фінансової звітності за вимогами МСФЗ.
4	Тема. Облік основних засобів та нематеріальних активів за МСФЗ Завдання: знати визначення, визнання та оцінку основних засобів відповідно до МСБО 16, вміти розраховувати амортизацію основних засобів використовуючи різні методи нарахування за МСБО 16, знати можливості ідентифікації, визнання та оцінки нематеріальних активів за МСБО 38, вміти розраховувати амортизацію нематеріальних активів використовуючи різні методи нарахування за МСБО 38.
5	Тема. Облік виробничих запасів, грошових коштів та дебіторської заборгованості Завдання: знати визначення, визнання та оцінку запасів відповідно до МСБО 2, вміти застосовувати методи собівартості запасів, які використовуються в міжнародній практиці, знати особливості відображення в обліку та звітності грошових коштів відповідно до МСБО 1 та МСБО 7, вміти розраховувати собівартість на основі чистої вартості реалізації.
6	Тема. Облік забезпечень, непередбачених зобов'язань і активів, виплат працівникам та програм пенсійного забезпечення Завдання: розуміти сутність та визнання забезпечень, умовних зобов'язань та умовних активів відповідно до МСБО 37, знати їх винятки, алгоритм визначення та критерії ймовірності визнання, вміти здійснювати оцінку короткострокових виплат працівникам та відображати інформацію про них у фінансових звітах, розрізняти програми пенсійного забезпечення та їх облік.
7	Тема. Облік фінансових інструментів та платежу на основі акцій Завдання: розуміти суть та класифікацію фінансових інструментів, навчитись визначати та класифікувати фінансові активи та фінансові зобов'язання, вміти розкривати інформацію про фінансові інструменти згідно МСФЗ 7, здійснювати оцінку платежу на основі акцій згідно з МСФЗ 2.
8	Тема. Облік доходів, витрат і податку на прибуток Завдання: розуміти умови визнання доходу згідно з МСБО 18, знати типи та порядок обліку грантів, знати та використовувати методи обліку витрат на позики, знати порядок виникнення та облік відстрочених податкових зобов'язань та відстрочених податкових активів.
9	Тема. Облік зв'язаних сторін і консолідована звітність Завдання: знати визначення та основні типи об'єднання підприємств, суть і основні типи консолідації, розрізняти форми консолідованої фінансової звітності, знати суть і види спільної діяльності, розуміти послідовність розкриття інформації про зв'язані сторони.

Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ)

№	Перелік ІНДЗ
1.	Поняття про стандарти бухгалтерського обліку та необхідність їх використання в бухгалтерській практиці.

2.	Формування та розвиток міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.
3.	Розвиток міжнародного бізнесу і розвиток міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.
4.	Використання МСБО у практиці бухгалтерського обліку підприємств України.
5.	Перспективи і можливості переходу України на міжнародні стандарти бухгалтерського обліку.
6.	Основні засоби, інвестиційна нерухомість та зменшення корисності активів.
7.	Облік нематеріальних активів за міжнародними стандартами.
8.	Облік оренди за міжнародними стандартами.
9.	Облік запасів за міжнародними стандартами.
10.	Облік доходів.
11.	Облік забезпечень, непередбачених зобов'язань та непередбачених активів.
12.	Облік виплат працівникам.
13.	Облік фінансових інструментів.
14.	Облік об'єднання підприємств.
15.	Облік інвестицій в асоційовані підприємства.
16.	Облік спільної діяльності.
17.	Звітність за сегментами.
18.	Проміжна фінансова звітність.
19.	Облік діяльності підприємства, що припиняється.
20.	Облік впливу зміни валютних курсів.
21.	Вплив зміни цін та інфляції.

Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота здобувача з дисципліни «МСФЗ» спрямована на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі. Вона включає такі види робіт: опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, що виносяться на самостійне вивчення та самостійне вирішення практичних ситуацій.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	2	3	4
1	<p>Тема. Міжнародні стандарти фінансової звітності, їх розробка та впровадження.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про стандарти бухгалтерського обліку та необхідність їх використання в бухгалтерській практиці. 2. Формування та розвиток міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. 3. Розвиток міжнародного бізнесу і розвиток міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. 4. Використання МСБО у практиці бухгалтерського обліку підприємств України. 5. Перспективи та можливості переходу України на міжнародні стандарти бухгалтерського обліку. 6. Історія створення та трансформація організаційно-правових форм існування РМСБО та її попередників. 7. Управлінська структура Ради МСФЗ згідно з останніми змінами до його Конституції 2010 року. 	8	8

	<p>8. Поняття та концепції легітимності глобального приватного управління.</p> <p>9. Проблеми легітимності РМСБО, пов'язані з недостатньою географічною збалансованістю представлення, фінансуванням та демократичною легітимністю (підзвітністю).</p>		
2	<p>Тема. Основні форми фінансової звітності за МСФЗ.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості складання та подання основних форм фінансової звітності згідно з МСБО. 2. Особливості структури та подання приміток до фінансової звітності згідно МСБО. 3. Особливості змін в обліковій політиці та облікових оцінках згідно з МСБО 8. 4. Характеристика МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів». 5. Особливості складання звіту про прибутки та збитки згідно з МСБО. 	6	8
3	<p>Тема. Подання фінансової звітності за МСФЗ.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Періоди, які відображаються в проміжній фінансовій звітності за МСБО. 2. Перше подання фінансової звітності за МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності». 3. Розробка наказу про облікову політику згідно міжнародних стандартів. 4. Методи трансформації фінансової звітності до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. 5. Характеристика видів коригувань у фінансовій звітності. 6. Методи складання звітності при переході з національних стандартів до МСФЗ, їхня характеристика. 	6	10
4	<p>Тема. Облік довгострокових активів за МСБО.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення та визнання основних засобів згідно з МСФЗ. 2. Моделі обліку основних засобів. 3. Амортизація основних засобів. 4. Критерії визнання нематеріальних активів та оцінка після визнання. 5. Моделі собівартості нематеріальних активів. 	6	12
5	<p>Тема. Облік поточних активів за МСБО.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методи обліку собівартості згідно з МСБО 2 «Запаси» 2. Розкриття інформації про запаси у фінансовій звітності. 3. Характеристика МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів» 4. Облік дебіторської заборгованості: визнання та класифікація за МСБО. 5. Облік безнадійної дебіторської заборгованості за МСБО. 6. Види фінансових активів. 	6	12
6	<p>Тема. Забезпечення, непередбачені зобов'язання й активи, виплати працівникам і програми пенсійного забезпечення.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості обліку забезпечень, непередбачених зобов'язань та непередбачених активів згідно з МСБО 37. 2. Особливості обліку виплат працівникам згідно з МСБО 19. 3. Особливості обліку та звітності програм пенсійного забезпечення. 4. Облік короткострокових і довгострокових виплат працівникам. 	8	12

	5. Порядок відображення інформації про виплати працівникам у фінансових звітах.		
7	Тема. Фінансові інструменти та платіж на основі акцій. Завдання: 1. Особливості обліку фінансових інструментів за МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання». 2. Особливості обліку фінансових інструментів за МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка». 3. Особливості обліку фінансових інструментів за МСФЗ 9 «Фінансові інструменти». 4. Особливості обліку фінансових інструментів за МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації». 5. Особливості обліку платежу на основі акцій за МСФЗ 2.	8	12
8	Тема. Облік доходів, витрат і податку на прибуток. Завдання: 1. Особливості обліку доходу за МСБО 18 «Дохід». 2. Методологічні основи визнання доходу. 3. Особливості обліку доходів за будівельним контрактом згідно з МСБО 11. 4. Визнання доходу за програмами лояльності клієнтів згідно КТМФЗ 13. 5. Особливості обліку державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу згідно з МСБО 20. 6. Особливості обліку витрат на позики згідно з МСБО 23.	6	14
9	Тема. Зв'язані сторони і консолідована звітність. Завдання: 1. Особливості розкриття інформації про зв'язані сторони згідно з МСБО 24. 2. Особливості складання та подання консолідованої й окремої фінансової звітності згідно з МСБО 27. 3. Особливості розкриття інвестицій в асоційовані підприємства згідно МСБО 28. 4. Особливості розкриття частки у спільних підприємствах згідно з МСБО 31. 5. Особливості обліку спільної діяльності згідно з МСФЗ 11. 6. Особливості обліку об'єднання бізнесу згідно з МСФЗ 3.	6	16
	Разом	60	108

Методи навчання

Освітні технології, що використовуються для викладання «МСФЗ»:

1. Лекції, під час яких розкриваються основні теоретичні положення аудиту з використанням презентацій та інших візуальних засобів для кращого засвоєння матеріалу.

2. Групові та індивідуальні завдання з вирішення виробничих ситуацій, що сприяють розвитку навичок індивідуальної та командної роботи, навчають застосувати їх у практичних ситуаціях.

3. Кейсовий метод, що передбачає детальний аналіз реальних бізнес-ситуацій, які вимагають відображення результатів аудиту та їх використання для прийняття рішень

5. Використання інтерактивних технологій, таких як вебінари, онлайн-курси, платформа MOODLE та інші інтерактивні платформи навчання, неформальні освітні курси, що сприяють підтримці навчання.

Методи навчання:

– вербальні методи (лекція, бесіда, диспут, пояснення, розповідь та інші);

- семінари, практичні та лабораторні роботи;
- наочні методи (презентація, демонстрація, ілюстрація);
- пояснювально-ілюстративні методи;
- проблемно-пошукові методи;
- ситуаційні завдання та кейс метод;
- робота з інформаційними ресурсами (нормативними джерелами, навчально-методичною та науковою літературою, інтернет-ресурсами);
- самостійна робота;
- дистанційне навчання з використанням системи Moodle;
- комп'ютерні засоби навчання (онлайн курси/платформи, web-конференції, вебінари тощо);
- інші методи навчання.

Система контролю та оцінювання

Форми контролю охоплюють поточний та підсумковий контроль знань здобувача.

Поточний контроль здійснюється з метою перевірки досягнення програмних результатів за окремими темами під час проведення практичних занять з урахуванням самостійної роботи здобувача за допомогою різноманітних засобів контролю.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання підсумкових навчальних досягнень здобувачів. В умовах навчання офлайн підсумковий контроль здійснюється на підставі оцінювання виконаних завдань, що передбачені затвердженими робочими програмами, а в умовах навчання онлайн – за допомогою тестування в системі електронного навчання Moodle.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Критерії оцінювання:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання різноманітних джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладання матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і фактичного матеріалу тощо; правильність проведення розрахунків; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

Засоби оцінювання:

- фронтальне опитування;
- індивідуальне опитування;
- стандартизовані тести;
- розв'язування практичних ситуацій;
- тематичні контрольні роботи;
- презентація результатів виконання індивідуальних та командних завдань (наукових, розрахункових, аналітичних та інших);
- розроблення та захист проєктів (наскрізних, індивідуальних, командних, дослідницько-творчих та інших);
- реферати, есе та доповіді;
- виступи та презентації здобувачів на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.
- підсумковий контроль (залік).

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах

контролю (30 балів за 1 змістовий модуль та 30 балів за 2 змістовий модуль) і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (здачі заліку).

Розподіл балів, які отримують здобувачі:

<i>Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)</i>									<i>Кількість балів (залік)</i>	<i>Сумарна кількість балів</i>
<i>ЗМ 1</i>					<i>ЗМ 2</i>					
<i>T1</i>	<i>T2</i>	<i>T3</i>	<i>T4</i>	<i>T5</i>	<i>T6</i>	<i>T7</i>	<i>T8</i>	<i>T9</i>		
6	6	6	6	6	7	7	8	8	40	100

Кожен вид аудиторної, самостійної чи індивідуальної роботи здобувача оцінюється відповідною кількістю балів залежно від обсягу, складності та якості виконаного завдання:

- доповідь на практичному занятті до 5 балів;
- участь в обговоренні та доповнення до 2 балів;
- вирішення виробничих ситуацій до 5 балів;
- розв'язання тестів різних рівнів складності від 0,1 до 1 бала;
- індивідуальні завдання (презентації, реферати, есе, доповіді) до 10 балів;
- тематичні контрольні роботи до 5 балів.

З навчальної дисципліни «МСФЗ» проводиться семестровий *залік*. Здобувач отримує завдання, що містить теоретичні питання, тестові завдання, визначення термінів з глосарію та виробничу ситуацію.

У 40 балів, що можливо отримати на заліку, входить: 2 теоретичних питання по 10 балів (сумарно 20 балів), 5 тестів по 1 балу (сумарно 5 балів), визначення 3 термінів - по 1 балу (сумарно 3 бали), виробнича ситуація (12 балів).

10 балів ставиться за повне розкриття теоретичного питання. У випадку неповної відповіді зберігається відсоткове відношення розкриття відповіді та бального оцінювання.

12 балів здобувач отримує за повне та правильне (відповідно до чинного законодавства; без математичних помилок) розв'язання виробничої ситуації.

Після підготовки здобувачами конспекту відповіді та розв'язання задачі відбувається його усна відповідь викладачеві. В процесі цього здобувачу можуть бути задані додаткові питання.

Оцінкою «А» оцінюється повна та аргументована відповідь на теоретичне питання, правильне розв'язання виробничої ситуації, правильна відповідь на тестові питання та сформульовані правильні визначення термінів з глосарію. Відповіді повинні розкривати суть матеріалу, що свідчить про вміння аналізувати матеріал та робити змістовні висновки. Відповідь повинна бути чіткою, логічною і послідовною.

Відповідь оцінюється на «В» за умови такого розкриття теоретичного питання білету та тестових завдань, понять з глосарію, а також розв'язання виробничої ситуації, які містять неточності, що не суттєво впливають на зміст завдання.

Відповідь оцінюється на «С» за умови повного та правильного розкриття питання білету або правильного розв'язання виробничої ситуації, але у відповіді недостатньо правильно сформульовано визначення з глосарію. У той же час тестові завдання вирішені на належному рівні.

Якщо підхід викладення матеріалу правильний, але виявляється недостатнє його розуміння, допускаються окремі неточності, виставляється оцінка «D».

Відповідь оцінюється на «Е» у випадку правильного підходу до викладення теоретичного матеріалу та відповідей на тестові завдання.

В усіх інших випадках відповідь оцінюється на «Fх».

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка на національній шкалі	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення
відмінно	A (90-100)	відмінно
добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
незадовільно	FX (35-49)	незадовільно з можливістю повторного складання
	F (1-34)	незадовільно з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень

1. Висвітліть мету та шляхи гармонізації МСБО та фінансової звітності.
2. Розкрийте структуру Концептуальної основи МСБО.
3. Охарактеризуйте тлумачення МСБО та питання, що їх розкривають.
4. Охарактеризуйте користувачів інформації фінансової звітності.
5. Розкрийте якісні характеристики фінансових звітів.
6. Висвітліть принципи фінансової звітності.
7. Розкрийте порядок організації діяльності ради МСБО.
8. Охарактеризуйте основні стадії розробки МСБО.
9. Розкрийте сутність, значення МСБО та сферу їх застосування.
10. Призначення і склад фінансової звітності.
11. Охарактеризуйте елементи активу, критерії їх визнання та оцінку.
12. Охарактеризуйте елементи пасиву, критерії їх визнання та оцінку.
13. Розкрийте структуру та зміст балансу.
14. Охарактеризуйте формати балансу (горизонтальний та вертикальний).
15. Розкрийте структуру і зміст Звіту про прибутки та збитки.
16. Охарактеризуйте формати Звіту про прибутки та збитки.
17. Розкрийте структуру Звіту про зміни у власному капіталі.
18. Розкрийте зміст та структуру Звіту про рух грошових коштів.
19. Охарактеризуйте методiku складання Звіту про рух грошових коштів.
20. Примітки до фінансових звітів, суттєві помилки та зміни в обліковій політиці.
21. Розкрийте критерії визнання, класифікацію та оцінку основних засобів відповідно до МСБО 16.
22. Амортизація та її трактування міжнародними стандартами бухгалтерського обліку.
23. Методи нарахування амортизаційних відрахувань, прийняті у міжнародній практиці.
24. Визнання та первісна оцінка нематеріальних активів відповідно до МСБО 38.
25. Вибуття основних засобів відповідно до МСБО 16.
26. Порядок розкриття інформації про основні засоби у фінансовій звітності на основі МСБО 16.
27. Амортизація нематеріальних активів відповідно до МСБО 38.
28. Зменшення корисності та вибуття нематеріальних активів.
29. Розкриття інформації про нематеріальні активи.
30. Визнання та первісна оцінка запасів відповідно до МСБО 2.
31. Облік руху запасів.
32. Методи визначення собівартості запасів відповідно до МСБО 2.
33. Розкриття інформації про запаси у примітках до фінансових звітів.
34. Склад та елементи фінансової звітності.

35. Порядок подання фінансових звітів. Звітний період.
36. Охарактеризуйте операційні доходи та операційні витрати.
37. Види короткострокових зобов'язань і порядок їх оцінки.
38. Порядок нарахування заробітної плати і види утримань.
39. Розкрийте поняття, класифікацію та методи оцінки зобов'язань МСБО 37.
40. Висвітліть зміст та оцінку довгострокових зобов'язань.
41. Порядок відображення запасів за чистою вартістю реалізації.
42. Розкрийте сутність облікової політики підприємства.
43. Порядок визнання поточних податкових зобов'язань та поточних податкових активів МСБО 12.
44. Мета, сфера застосування, визначення та оцінка доходу відповідно до МСБО 18.
45. Розкрийте основні програми Пенсійного забезпечення відповідно до МСБО 26.
46. Висвітліть порядок подання консолідованих фінансових звітів відповідно до МСБО 27.
47. Розкрийте форму та зміст проміжних фінансових звітів відповідно до МСБО 34.
48. Інвестиційна нерухомість: визнання та оцінка МСБО 40.
49. Розкрийте операційні доходи та операційні витрати.
50. Розкрийте класифікацію активів на поточні та непоточні.
51. Охарактеризуйте форми фінансової звітності.
52. Розкрийте діяльність Постійного комітету з тлумачень.
53. Розкрийте процедури консолідації фінансової звітності.
54. Розкрийте визначення оренди та її класифікацію відповідно до МСБО 17.
55. Висвітліть зміни в обліковій політиці та облікових оцінках.
56. Розкрийте сутність забезпечень, непередбачених зобов'язань та непередбачених активів.
57. Охарактеризуйте інвестиції в асоційовані підприємства згідно МСБО 28.
58. Розкрийте суть і види спільної діяльності згідно МСБО 31.
59. Розкрийте порядок визначення руху грошових коштів у результаті операційної діяльності (прямий та не прямий метод).
60. Розкрийте діяльність Постійного комітету з тлумачень.

Зарахування результатів неформальної освіти

Здобувач має право на визнання результатів навчання, отриманих у неформальній/інформальній освіті, що здійснюється на добровільній основі і передбачає підтвердження досягнутих програмних результатів навчання, передбачених освітньою програмою.

В межах поточного контролю до загальної кількості балів здобувача можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності сертифікату про результати неформальної/інформальної освіти з проблеми, що відповідає тематиці курсу, здобутого на освітніх платформах «Prometheus», «EdEra», «Keystone», «Coursera» тощо. Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак не більше ніж 25% (25 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).

Рекомендована література

Основна література

1. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами / С. Ф. Голов, В. Н. Костюченко. – 3-тє вид., перероб. і доп. – Х.: Фактор, 2013. – 1072 с.
2. Голов С. Ф. Международные стандарты финансовой отчетности: вопросы, тесты, упражнения / С. Ф. Голов, В. Н. Костюченко, Н. Г. Богатко. – К. : Либра, 2012. – 320 с.
3. Лучко М. Р., Бенько І. Д. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами / М. Р. Лучко, І. Д. Бенько. – Тернопіль : Екон. думка ТНЕУ, 2016. – 360 с.

4. Костюченко В.М. Консолідована фінансова звітність: міжнародний досвід та практика України : навч.-практ. посіб./ В.М. Костюченко; Міжнар. ін-т менеджменту (МІМ-Київ). – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 528 с.

5. Навігатор МСБО. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку. Серія Бібліотека бухгалтера. Газета «Все про бухгалтерський облік», 2020. – 336 с.

6. Нормативно-методичне забезпечення бухгалтерського обліку в умовах застосування міжнародних стандартів фінансової звітності : Монографія / За заг. ред. Л. Г. Ловінської, К. : ДННУ «Академія фінансового управління», 2013.

7. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку: практикум / укл. Ковальчук Т.М., **Танасієва М.М.** Чернівці, 2020. 144 с.

8. Міжнародні стандарти фінансової звітності: навч. посібник / укл. **М. М. Танасієва**, Т. М. Ковальчук. – Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2023. 224 с.

9. Никифорак І.І., **Танасієва М.М.**, Бонарев В.В. Застосування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та аудиту в Україні в умовах війни. *Ефективна економіка*. – 2024. – №7. – <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/4236>

Нормативна база

1. Міжнародні стандарти фінансової звітності. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010#Text

2. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Частина 1. Видання 2016-2017 років. URL: http://www.apu.com.ua/attachments/article/1151/2017_%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%8C1.pdf

3. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Частина 2. Видання 2016-2017 років. URL: http://www.apu.com.ua/attachments/article/1151/2017_%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%8C1.pdf

4. Концептуальна основа фінансової звітності. <http://www.minfin.gov.ua>

5. Податковий кодекс України від 2.12.2010 р. №2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

6. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI (зі змінами). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>

7. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку 1-34. URL: http://vobu.ua/ukr/documents/accounting/item/natsionalni-polozhennya-standarti-bukhgalterskogo-obliku?app_id=24

8. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність в Україні: Закон України від 21.12.2017 р. № 2258–VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>

9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. №996–XIV (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

Інформаційні ресурси

1. Сайт Верховної ради: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

2. Сайт Міністерства фінансів України: <https://mof.gov.ua>

3. Сайт Міністерства економіки України: <https://www.me.gov.ua>

4. Сайт Державної податкової служби України: <http://tax.gov.ua>

5. Сайт Державної Аудиторської служби України: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>

6. Сайт Аудиторської Палати України: <https://www.apu.com.ua>

7. Сайт статистичної звітності емітентів України: <https://www.smida.gov.ua/db/emitent>

8. Сайт Міжнародної Федерації Бухгалтерів (МФБ): <https://www.ifac.org>

9. Сайт Асоціації дипломованих сертифікованих бухгалтерів (АССА): <https://www.accaglobal.com>

10. Сайт Американського інституту дипломованих громадських бухгалтерів (AICPA): [https:// www.aicpa.org](https://www.aicpa.org)
11. Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua
12. Сайт національної бібліотеки України імені Я. Мудрого: <https://nlu.org.ua>
13. Сайт Ради по міжнародним стандартам фінансової звітності. <https://www.ifrs.org>
14. Консультаційна група по міжнародним стандартам. <https://www.msfo.su>
15. Онлайн школа навчання спеціалістів по МСФЗ. <https://www.ifrs-professional.com>

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf> ;

✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/hkzbr1b2/polozhennia-pro-vyavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chnu-2025.pdf>.